

مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دوره ۳۴ شماره ۵ آذر و دی ۱۳۹۱ صفحات ۹-۱۳

تراکم معدنی استخوان در کودکان دچار فلج مغزی

وحیده توپچی زاده: مرکز تحقیقات طب فیزیکی توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران، نویسنده رابط:

E-mail: toopchi@tbzmed.ac.ir

رضا نبی الهی: کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران
محمد برزگر: مرکز تحقیقات سلامت کودکان، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران
سیامک شیوا: مرکز تحقیقات سلامت کودکان، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران
بینا افتخار سادات: مرکز تحقیقات طب فیزیکی توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران
مرتضی قوجازاده: دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

دریافت: ۹۰/۱۲/۲۸ پذیرش: ۹۱/۳/۱

چکیده

زمینه و اهداف: کاهش تراکم معدنی استخوان یکی از مشکلات کودکان فلج مغزی است. پاتوفیزیولوژی زمینه ای پیچیده بوده و عوامل متغیری در آن مطرح شده اند. هدف از این مطالعه، بررسی تراکم استخوانی در کودکان مبتلا به فلج مغزی است.

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی-تحلیلی و مقطعی، ۸۵ کودک مبتلا به فلج مغزی طی مدت ۱۲ ماه در مرکز آموزشی-درمانی کودکان تبریز بررسی شدند. تراکم استخوانی بیماران در سه مهری کمری (L2-L4) و لگن با استفاده از روش (Dual-Energy x-ray Absorptiometry, DXA) اندازه گیری شد. سن، جنس، انواع و زیرگونه های فلج مغزی، فیزیوتراپی قبلی، وضعیت سرپایاستادن و راه رفتن، وضعیت تغذیه ای، سابقه دریافت داروهای ضد تشنج و وضعیت عملکردی بر اساس مقیاس (Gross Motor Functional Classification Score, GMFCS) متغیرهای بررسی شده بودند.

یافته ها: هشتاد و پنج کودک، ۴۴ پسر و ۴۱ دختر با سن متوسط $5/79 \pm 2/39$ (۳ تا ۱۱) سال بررسی شدند. استئوپنی و استئوپروز بترتیب در ۴۸/۲ و ۳۰/۶ درصد موارد وجود داشت. توانایی راه رفتن و مدت سرپایاستادن در طی روز بطور مستقیم با افزایش تراکم معدنی استخوان در فقرات مرتبط بودند. همچنین هرچند ارتباط معکوسی بین میزان تراکم معدنی استخوان و GMFC وجود داشت؛ ولی این ارتباط از نظر آماری معنی دار نبود.

نتیجه گیری: کاهش تراکم معدنی استخوانی، استئوپنی و استئوپروز در کودکان مبتلا به فلج مغزی شایع است. پاتوفیزیولوژی مرتبط چندعاملی و پیچیده می باشد.

کلید واژه ها: فلج مغزی، استئوپنی، استئوپروز